

Stockholm 2015-07-06

Till Socialdepartementet

Remissvar: Höjt avgiftstak för avgift enligt socialtjänstlagen (2001:453) 8 kap. 5 §, Ds 2015:23

SPF Seniorerna avlämnar härmed remissvar på "Höjt avgiftstak för avgift enligt socialtjänstlagen (2001:453) 8 kap. 5 §, Ds 2015:23"

Sammanfattning

SPF Seniorerna avstyrker förslaget på höjt avgiftstak inom bland annat hemtjänst och särskilt boende då det drabbar de mest utsatta äldre i samhället – de med störst behov av omsorg och de med lägre inkomster.

Om förslaget

Ungefär 300.000 människor i Sverige, merparten är 80 år och äldre, har hemtjänst eller bor i särskilt boende. Många av dem är sköra men tacksamma individer som dessutom har låga pensioner. Regeringens förslag på att höja avgiftstaket med 220 kronor per månad, eller 2640 kronor per år, kommer att drabba äldre med lägre inkomster som är i behov av omsorg.

Från SPF Seniorerna vill vi understryka vikten av att alla ska ha råd med stöd från hemtjänsten, ingen ska behöva avstå från grundläggande omsorg på grund av en höjning av avgifterna. I promemorian framgår dock att höjt avgiftstak kan leda till en minskad efterfrågan på hemtjänst. Att människor kan tvingas behöva avstå från delar av den omsorg man är i behov av på grund av kostnadsskäl är fel väg att gå.

Enligt promemorian kommer individer med låga pensioner inte att drabbas av den föreslagna avgiftshöjningen. I sammanhanget räknas även regeringens förslag att höja bostadstillägget in för att visa på sammantagen disponibel inkomst med de två förslagen. Av promemorian framgår att just avgiftshöjningen kommer i flera fall att äta upp höjningen av bostadstillägget. Det är i kontexten värt att komma ihåg att strax under 300.000 äldre har bostadstillägg, och de som är berättigade till detta är just de pensionärer som har allra lägst inkomster.

SPF Seniorerna

Hantverkargatan 25, Box 225 74, 104 22 Stockholm
Tel 08-692 32 50 info@spfseniorerna.se
Org nr 88 80 00-2830 Pg 607678-0 Bg 5959-0182
www.spfseniorerna.se

Även om regeringen i höstbudgeten, till höjt bostadstillägg och höjt avgiftstak, föreslår en sänkning av skatten på pension så kommer både en garantipensionär och snittpensionär med hemtjänst att få en minskad disponibel inkomst – trots höjt bostadstillägg och en förmodad skattesänkning. En gift garantipensionär med bostadstillägg förlorar då ungefär en tia per månad, en ogift snittpensionär med bostadstillägg förlorar närmare 80 kronor. Det finns därför skäl att tro att antalet pensionärer som drabbas negativt av förslaget på höjt avgiftstak underskattas i promemorian.

Förslaget på höjt avgiftstak går dessutom ut på att ge kommunerna möjlighet att ta ut högre avgifter samtidigt som statsbidraget till kommunerna minskas med samma summa. Detta betyder att kommunernas intäkter således inte ökar. Det föreligger därför betydande risker att kommunerna då höjer andra kommunala avgifter inom äldreomsorgen. Som framgår av promemorian så har just dessa övriga avgifter ökat de senaste åren. Det kan alltså bli tal om både högre avgifter för hemtjänst och för exempelvis trygghetslarm och leverans av matlådor.

Det kan vara värt att påpeka att ingen annan grupp i samhället har sett sina inkomster sjunka de senaste åren, vilket är fallet för pensionärerna då bromsen i pensionssystemet har slagit till tre gånger. Inkomstpensionen är lägre idag än vad den var för sex år sedan. Det är därför olämpligt att föreslå högre avgifter inom hemtjänst och särskilt boenden för en grupp som tvingats se sina inkomster sjunka de senaste åren. Ett höjt avgiftstak skulle dessutom bidra till ökade klyftor i samhället om pensionärer får minskad disponibel inkomst samtidigt som den positiva löneutvecklingen spås fortsätta.

Sammantaget avstyrker SPF Seniorerna förslaget på höjt avgiftstak inom bland annat hemtjänst och särskilt boende. Förslaget skulle drabba de mest utsatta äldre – de med störst behov av omsorg och de med lägre inkomster.

Christina Rogestam
förbundsordförande SPF Seniorerna

SPF Seniorerna

Hantverkargatan 25, Box 225 74, 104 22 Stockholm
Tel 08-692 32 50 info@spfseniorerna.se
Org nr 88 80 00-2830 Pg 607678-0 Bg 5959-0182
www.spfseniorerna.se